

Pavirtinta
Druskininkų M. K. Čiurlionio
meno mokyklos direktoriaus
2020 m. rugpjūčio 31 įsakymu Nr.V1-100

**DRUSKININKŲ
MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO MENO MOKYKLOS
VYTAUTO KAZIMIERO JONYNO DAILĖS SKYRIUS**

FŠPU PROGRAMA

KOMPOZICIJA

PARENGĖ | mokytoja metodininkė Eglė Maračinskaitė
mokytoja metodininkė Onutė Zakarienė
mokytoja metodininkė Ona Olšauskienė
vyr. mokytoja Giulnara Kupčinskienė
vyr. mokytoja Alė Kalėdienė
mokytoja Neringa Akstinienė
mokytoja Dovilė Petrauskienė

KOMPOZICIJA

Kompozicijos paskirtis – supažindinti mokinius su dailės kūrinio kūrimo sisteminiais principais, formuoti plastinių idėjų vizualizavimo įgūdžius, ugdyti nestandartišką kūrybinį kritinį mąstymą.

Kompozicijos tikslas – ugdyti gebėjimus suvokti ir kurti meninį vaizdą, tikslingai pasirenkant individualius raiškos būdus, priemones, dailės sritis.

Kompozicijos mokymo uždaviniai:

- Suteikti teorinių ir praktinių žinių apie komponavimo pagrindus, kompozicijos rūšis, ypatybes, kūrimo principus.
- Supažindinti su atskirų dailės šakų meninio vaizdo kūrimo specifika.
- Nuosekliai lavinti individualią meninę raišką, gebėjimus pasirinkti ir taikyti plastines raiškos priemones.
- Formuoti vizualinę pasaulėžiūrą, suvokiant, analizuojant, vertinant, interpretuojant vizualumą, savo ir kitų kūrybos procesą bei rezultatus.
- Ugdyti kūrybiškumą bei individualų požiūrį.
- Dalykas apima komponavimo pagrindus, klasikinių ir šiuolaikinių dailės šakų kompoziciją.

Kompozicijos programos apimtis – 1 metai (68 val.)

68 val. (2 val. per savaitę) – I klasė

Kompozicijos struktūra ir veiklos sritys:

- Formaliųjų komponavimo pagrindų įsisavinimas.
- Sisteminių kompozicijos kūrimo principų pažinimas.

Kompozicijos mokymas:

- Teorija derinama su praktinių įgūdžių formavimu. Mokoma(si) stebėti, analizuoti, fiksuoti, interpretuoti, suprasti, vertinti;
- Mokoma individualizuotai, lanksčiai pritaikant kompozicijos užduotis, laiduojančias mokinio gebėjimų plėtotę. Siekiama ugdyti nestandartišką kūrybinį, kritinį mąstymą;
- Derinami informaciniai (aiškinimas, pasakojimas, demonstravimas), kūrybiniai (laisva meninė raiška, bandant technines raiškos priemonių savybes, improvizuojant, remiantis natūros stebėjimu ar vaizduote) ir patariamieji (kūrinio ar proceso analizė, patarimai visai mokinių grupei ir individualiai kiekvienam mokiniui) metodai.

MOKINIŲ PASIEKIMAI

I KLASĖ

Nuostatos: Domėtis, kaip tikslingai taikyti kompozicinės raiškos elementus, priemones, o taip pat kompozicijos sisteminis principus kūrybinėse užduotyse.

Siekti pažinti, tikslingai pasirinkti ir taikyti praktikoje medžiagas, darbo priemones, technikas ir technologijas. Skirti prasmę nuo reikšmės. Norėti realizuotis kūrybinėje veikloje ir rasti jai vietas savo asmeniniame gyvenime. Atsakingai žiūrėti į kūrybą.

Veiklos sritys – formaliųjų komponavimo pagrindų įsisavinimas

Esminis gebėjimas: naudoti kompozicinės raiškos priemones bei sisteminis principus kuriant

<i>Gebėjimai</i>	<i>Žinios ir supratimas</i>
Naudoti plastinės raiškos elementus, taikant kompozicines raiškos priemones	Taikyti kompozicinės raiškos elementus (taškas ir linija, dėmė, šviesa ir šešėlis, spalva ir tonas). Įvardinti ir paaiškinti kompozicinės raiškos priemones (dydis, proporcijos ir orientacija, simetrija, asimetrija ir dissimetrija, statika ir dinamika, kontrastas, niuansas ir tapatybė, ritmas ir ornamentas) ir jų panaudojimo galimybes.
Gebėti kurti skirtingo pobūdžio kompozicijas	Analizuoti klasikinės kompozicijos rūšis pagal kompozicinių elementų išdėstymą bei pagal santykį su regimuoju pasauliu. Apibūdinti kompozicijų rūšis.
<i>Veiklos sritis – sisteminių kompozicijos kūrimo principų pažinimas</i>	
Esminis gebėjimas: naudoti sisteminius komponavimo principus kuriant	
<i>Gebėjimai</i>	<i>Žinios ir supratimas</i>
Komponuoti, taikant kompozicijos sisteminius principus.	Plėtoti temą, vystyti siužetą. Atskleisti įvairias nuotaikas. Atrasti individualumo elementus plastinėje kalboje. Įvardinti stilizacijos ypatumus, plastiškai interpretuoti vizualumą. Suprasti simbolių semantinę struktūrą, mokėti pritaikyti ją praktikoje. Suprasti funkcionalumo ir kūrinio plastikos sąryšį. Įvardinti įvairius santykio su aplinka aspektus. Taikyti stilistinės visumos formavimo principus. Paaiškinti subjektyvumo įtaką kūrybai. Vystyti idėją formuluojant sumanymo esmę, išsikeliant koncepciją. Atskleisti konteksto svarbą, sąmoningai orientuotis vertybinėse kategorijose.

Kompozicijos turinys:

- Formaliųjų komponavimo pagrindų įsisavinimas. Supažįstama su bendrais komponavimo principais, kompozicijos raiškos elementais (taškas ir linija, dėmė, šviesa ir šešėlis, spalva ir tonas) ir priemonėmis (statika, dinamika, simetrija ir kt.), rūšimis pagal kompozicinių elementų išdėstymą (uždara, atvira ir kt.) bei pagal santykį su regimuoju pasauliu (siužetinė, abstrakti, ir pan.).
- Sisteminių kompozicijos kūrimo principų pažinimas. Mokoma komponuoti naratyvo ar idėjos pagrindu. Analizuojami kompozicijos kūrimo sisteminiai principai, ritmika, vaizdo kadrovimo ir prasminių momentų akcentavimo mechanizmai, objekto ir funkcijos sąsajos, ryšys tarp objekto ir ženklo, reikšmės ir prasmės, stilizavimo, stilistinės vienovės kūrimo būdai, konteksto, vertybinės orientacijos klausimai.
- Pasirinktos dailės šakos kūrybinių principų įsisavinimas, individualių raiškos formų paieškos. Gilinamasi į atskirų dailės šakų komponavimo ypatumus, vaizdavimo būdus, technines galimybes. Susipažįstama su klasikinėmis bei eksperimentinėmis technikomis, pasirinktos dailės šakos plastinės kalbos istorine raida. Mokomasi pasirinktos dailės šakos plastinių ir techninių raiškos priemonių įvaldymo, sprendžiant kylančius idėjos ir medžiagos, kūrinio ir aplinkos, autoriaus – kūrinio – žiūrovo santykio, stilistinės visumos, vertybinės orientacijos, ideologijos ir kt. klausimus. Skatinama ieškoti, įtvirtinti, analizuoti, pagrįsti, vertinti individualias ir grupines raiškos formas.

Vertinimas

Mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant į daromą asmeninę pažangą ir kūrybingumą, idėjų novatoriškumą, darbo nuoseklumą, gebėjimą taikyti kompozicijos pagrindų, tapybos, piešimo, tekstilės technologijų įgūdžius, mokėjimą nuosekliai atsakyti į temą, pareigingumą, paskaitų lankomumą ir kūrybinių užduočių atitikimą sutartiems vertinimo kriterijams.

Ugdymo proceso metu taikomas formuojamasis vertinimas, grupinės diskusijos, skiriama laiko mokinių darbų aptarimui ir įsivertinimui.

Kiekvieno pusmečio pabaigoje mokinių darbai pateikiami peržiūrai ir vertinami apibendrinamuoju būdu 10 balų vertinimo sistemoje.

<i>Vertinimo skalė – 10 balų. Naudojamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimai.</i>			
<i>Gebėjimai</i>	Labai gerai įsisavinti ir gebėti	Gerai suvokti ir gebėti	Suvokti ir gebėti
<i>Vertinimas</i>	10-9 balų	8-7 balų	6-4 balų
<i>Vertinimas</i>	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai